

NACIONALINĖ VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS LABORATORIJA

Biudžetinė įstaiga, Žolyno g. 36, LT-10210 Vilnius, tel. (8 5) 270 9229, faks. (8 5) 210 4848

el. p. nvspl@nvspl.lt, www.nvspl.lt

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 195551983

Ringaudų bendruomenės centrui
Gėlių g. 2, Ringaudų k.
LT-53332 Kauno r. sav.

2014-09-10 Nr. S- 635

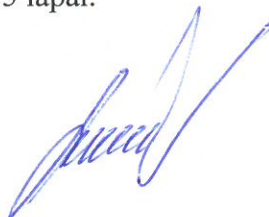
DĖL POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO ATASKAITOS

Nacionalinė visuomenės sveikatos priežiūros laboratorija, atsižvelgdama į Kauno visuomenės sveikatos centro (toliau – Kauno VSC) 2014 m. rugsėjo 4 d. raštą Nr. 2-3403-6(8.39), informuoja, kad pagal Jūsų 2014 m. liepos 29 d. rašte Nr. 2.3-10 (toliau – Raštas) pateiktus pasiūlymus yra parengtas argumentuotas visuomenės pasiūlymų įvertinimo dokumentas (toliau – Dokumentas).

Informuojame, kad įvertinus Jūsų Rašte pateiktus argumentuotus pasiūlymus, UAB „Danplastas“ planuojamos ūkinės veiklos, detalių iš stiklo plastiko gamybos, adresu Gėlių g. 97, Tabariškių k., Ringaudų sen., Kauno r., poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaita pataisyta bei vadovaujantis teisės aktuose nustatyta tvarka pakartotinai bus pateikta Kauno VSC derinimui.

PRIDEDAMA. Dokumento kopija, 5 lapai.

Direktorius

Romualdas Brusokas

Marius Urbonas, tel. 210 57 82, faks. (8 5) 210 4848, el. p. marius.urbonas@nvspl.lt
Algirdas Keblas, tel. 210 57 82, faks. (8 5) 210 4848, el. p. algirdas.keblas@nvspl.lt
Aurelija Žalienenė, tel. 210 57 82, faks. (8 5) 210 4848, el. p. aurelija.zaliene@nvspl.lt

ARGUMENTUOTAS VISUOMENĖS PASIŪLYMŲ ĮVERTINIMO DOKUMENTAS

Atsižvelgiant į Ringaudų bendruomenės centro 2014 m. liepos 29 d. rašto Nr. 2.3-10 apimtį, pateiktos pastabos necituojamos, pateikiami tik atsakymai ta pačia tvarka, t. y. išlaikant tą patį eiliškumą ir numeraciją, kokia pateiktos pastabos minėtame rašte.

Eil. Nr.	Pastabos pagrindumas	Atsakymas
1.	Nepagrįstas.	UAB „Danplastas“ planuojamos ūkinės veiklos, detalių iš stiklo plastiko gamybos, poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaitoje (toliau – Ataskaita) nurodyti duomenys ir kita informacija, reikalinga sanitarinei apsaugos zonai (toliau – SAZ) nustatyti. UAB „Danplastas“ privalo pagal teisės aktų reikalavimus laikytis Ataskaitoje pateiktų nurodymų ir/ar higienos normų reikalavimų.
2.	Nepagrįstas.	Aplinkos oro teršalų sklaidai modeliuoti panaudoti duomenys iš Teršalų, išmetamų iš UAB „Danplastas“ stacionarių aplinkos oro taršos šaltinių, inventorizacijos ataskaitos, suderintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Kauno regiono aplinkos apsaugos departamento (toliau – Kauno RAAD) (2014 m. gegužės 16 d. Nr. 115).
2.1.	Nepagrįstas.	Keičiantis gamybos būdai ir apimtims, keitėsi ir stireno išmetimo kiekiai. Duomenys pateikti UAB „Danplastas“ buvo suderinti Kauno RAAD (žr. 2 punktą).
2.2.	Nepagrįstas.	Duomenys pateikti UAB „Danplastas“ buvo suderinti Kauno RAAD (žr. 2 punktą).
2.3.	Nepagrįstas.	Vadovaujantis Lietuvos higienos normos HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. spalio 4 d. įsakymu Nr. V-885 (Žin., 2010, Nr. 120-6148) (toliau – HN 121:2010) reglamentuojama $8 \text{ OU}_E/\text{m}^3$ vertė ir tai parodo, kad esant $8 \text{ OU}_E/\text{m}^3$ 70 % žmonių jau gali būti kvapu nepatenkinti, tačiau tai, kad jaučiasi kvapas, tai neįrodo, kad viršijama norma. Svarbu pažymėti, kad kvapų tyrimas nenustato pobūdžio, kieno tai kvapas. Kvapų tyrimas parodo kvapo intensyvumą. Nurodyti kvapų tyrimai neatitinka HN 121:2010 2 punkto nuostatų, kvapo koncentracijos ribinė vertė taikoma tik iš ūkinėje komercinėje veikloje, kurioje naudojami stacionarūs taršos kvapais šaltiniai, kylantiems kvapams vertinti. Nurodyti iki Lietuvos higienos normos HN 121:2010 įsigaliojimo atlikti tyrimai neatitinka HN 121:2010 2 punkto nuostatų ir yra nevertintini. Kvapo koncentracijos ribinė vertė taikoma tik iš ūkinėje komercinėje veikloje, kurioje naudojami stacionarūs taršos kvapais šaltiniai, kylantiems kvapams vertinti.
3.	Nepagrįstas.	Kvapų kontrolė ir jos etapai vykdomi, kai pagal „Kvapų kontrolės gyvenamosios aplinkos ore taisyklės“, patvirtintas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. spalio 4 d. įsakymu Nr. V-885 (Žin., 2010, Nr. 120-6148), nagrinėjamas gyventojų skundas. Nacionalinė visuomenės sveikatos priežiūros laboratorija (toliau – NVSPL) pagal visuomenės sveikatos centrų apskrityse sudarytas mėginių kvapo koncentracijos laboratoriniams tyrimams paėmimo programas atlieka kvapų koncentracijos matavimus. Gyventojų skundo tyrimų procedūra gali būti

		netiesiogiai susijusi su poveikio visuomenės sveikatai vertinimo (toliau – PVSV) procedūra ir ataskaitos rengimu, kai PVSV ataskaitoje pateikiama informacija apie anksčiau atliktus aplinkos veiksnių (kvapų) tyrimus ir vertinimus. Gyventojų skundų tyrimo dėl kvapų ir PVSV procedūros tiesiogiai nesusijusios.
4.	Nepagrįstas.	Sveikatos apsaugos ministro 2009 m. gruodžio 21 d. įsakymo Nr. V-1052 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. rugpjūčio 19 d. įsakymo Nr. V-586 „Dėl Sanitarinių apsaugos zonų ribų nustatymo ir režimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2009, Nr. 152-6849) 3.4 punktu SAZ taisyklių priedo 1.11.4.5 punktas pripažintas negaliojančiu. „Medžiagų užsidegimo, saugojimo, apsaugos nuo sprogdimo“ reikalavimus nustato ir kontroliuoja Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo tarnyba, PVSV ataskaitoje šie aspektai išsamiai nenagrinėjami ir jų pagrindu SAZ nenustatomas.
5.	Nepagrįstas.	Sveikatos apsaugos ministro 2014 m. vasario 13 d. įsakymo Nr. V-231 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. rugpjūčio 19 d. įsakymo Nr. V-586 „Dėl Sanitarinių apsaugos zonų ribų nustatymo ir režimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ (TAR., 2014, Nr. 2014-01536) 3.6 punktu pripažintas netekusiu galios SAZ taisyklių 4.14 punktas, o 3.4 punktu SAZ taisyklių 3 punkto redakcija pakeista – „SAZ ribos turi būti tokios, kad taršos objekto keliamo cheminė, fizikinė aplinkos oro tarša, tarša kvapais ar kita tarša, kurios rodiklių ribinės vertės reglamentuotos teisės norminiuose aktuose...“.
6.	Nepagrįstas.	Gamtinio karkaso teritorijų, ekosistemų klausimai nagrinėjami, kai rengiama Poveikio aplinkai vertinimo, o ne PVSV ataskaita, tai yra regioninių aplinkos apsaugos departamentų kompetencija, kai sprendžiama dėl projektuojamų, o ne eksploatuojamų (rekonstruojamų) įmonių.
7.	Nepagrįstas.	Sveikatos apsaugos ministro 2014 m. vasario 13 d. įsakymo Nr. V-231 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. rugpjūčio 19 d. įsakymo Nr. V-586 „Dėl Sanitarinių apsaugos zonų ribų nustatymo ir režimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ (TAR., 2014, Nr. 2014-01536) 3.20 punktu pripažintas netekusiu galios SAZ taisyklių 36 punkto redakcija pakeista – „Poveikio aplinkai vertinimo ar poveikio visuomenės sveikatai vertinimo procesų metu visuomenės sveikatos centras apskrityje ar kita kompetentinga įstaiga, gavusi pagrįstų duomenų apie taršos objekto keliamą riziką visuomenės sveikatai...gali priimti privalomą sprendimą dėl SAZ ribų didinimo.“ Šioje Ataskaitoje siūloma nustatyti SAZ ribas, kurios iki šiol nebuvo nustatytos jokios (nei normatyvinės, nei pagal ankstesnių PVSV ataskaitų siūlymus ar institucijų tyrimų rezultatus). Nurodyti iki Lietuvos higienos normos HN 121:2010 įsigaliojimo atlikti tyrimai, tarp jų Kauno rajono savivaldybės aplinkos monitoringo programos neatitinka HN 121:2010 2 punkto nuostatų ir yra nevertintini.
8.	Nepagrįstas.	Ataskaita rengiama vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. rugpjūčio 19 d. įsakymo Nr. V-586 „Dėl Sanitarinių apsaugos zonų ribų nustatymo ir režimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr.134-4878; TAR., 2014, Nr. 2014-01536) 2 ir 3 punkto nuostatomis „SAZ ribos turi būti tokios, kad taršos objekto keliamo cheminė, fizikinė aplinkos oro tarša, tarša kvapais ar kita tarša, kurios rodiklių ribinės vertės reglamentuotos teisės norminiuose aktuose, už SAZ ribų neviršytų teisės norminiuose aktuose gyvenamajai aplinkai ir (ar) visuomeninės paskirties

		<p>pastatų aplinkai nustatytų ribinių taršos verčių. SAZ ribos nustatomos apie stacionarius taršos šaltinius“.</p> <p>Pateikta „Kvapų valdymo metodinių rekomendacijų“ citata paimta iš konteksto negali būti taikoma SAZ nustatymui tiesiogiai, vertinime naudotos šiuolaikinės sklaidos modeliavimo programos, kurios įvertina taršos šaltinių, pastatų aukščius ir meteorologines sąlygas.</p>
9.	Nepagrįstas.	Ataskaitos priedai yra sudėtinė Ataskaitos dalis. Kokius būtiniausias priedus dėti sprendžia PVSV ataskaitos rengėjas.
9.1.	Nepagrįstas.	Ataskaitoje 6.4.2. ir 6.4.5. paveikslai parodo kokia vėjų rožė buvo modeliuojant kvapų ir oro taršos cheminėmis medžiagomis sklaidą.
9.2.	Nepagrįstas.	Stiklo plastiko gaminių gamybos ceche viso technologinio proceso metu išsiskiriantys teršalai į aplinkos orą patenka pro rekuperacines oro pritekėjimo ištraukimo sistemas (taršos šaltiniai Nr. 004, 005 ir 008), todėl visa cheminių medžiagų tarša buvo įvertinta Ataskaitoje.
9.3.	Pagrįsta dalinai.	Į pastabą atsižvelgta, Ataskaita papildyta 4.3.2.1 paveikslu. „Topkautas – rankiniu būdu“ nesuprantamas klausimas, todėl nepateiktas paaiškinimas.
9.4.	Nepagrįstas.	Užtikrinti, kad lietaus ir technologiniai vandenys neterštų gamtinės aplinkos kontroliuoja Kauno RAAD, pažeidimų neužfiksuota, šie klausimai nesusiję su SAZ ribų nustatymo klausimais.
9.5.	Nepagrįstas.	Kadangi Higienos institutas 2014 m. gegužės 8 d. raštu Nr. (1.14) 01-371 informavo, kad kaimo lygyje sergamumo rodiklių pateikti nėra galimybės. Galime teigti, kad sergamumo lygis analogiškas (neturėtų ženkliai skirtis nuo Kauno rajono sergamumo). Be to, yra vėžinių ligų didėjimo tendencija stebima visoje Lietuvoje, tačiau priežastys galimai susiję tiek su individualiais rizikos veiksniais (mityba, kenksmingi įpročiai), tiek su gyvenamąja aplinka, amžiumi, medicinine priežiūra ir panašiai.
9.6.	Pagrįstas dalinai.	Ataskaita papildyta, pateiktos artimiausios gyvenamosios sodybos ir jų atstumai iki UAB „Danplastas“ sklypo ribos.
9.7.	Nepagrįstas.	Kadangi detalės iš formų išimamos sukietėjusios, kitu atveju būtų sugadintas gaminys, gatavos produkcijos saugojimo aikštelė nėra taršos kvapais šaltinis.
9.8.	Nepagrįsta.	Išmatuotos taršos kvapais šaltiniuose kvapo koncentracijos vertės naudojamos kvapų sklaidos modeliavimui atlikti, kuris parodo kokios bus kvapo koncentracijos vertės gyvenamojoje teritorijoje.
9.9.	Nepagrįsta.	Meteorologinių duomenų rinkmeną už metus pateikė Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba (toliau – LHT), kuri turi visų Lietuvos stotelių duomenis. Už duomenų tikslumą yra atsakinga LHT.
9.10.	Nepagrįsta.	Ataskaitos 6.4.12. lentelėje pateikti išmetamų teršalų kiekiai į aplinkos orą yra panaudoti atliekant oro taršos cheminėmis medžiagomis sklaidos modeliavimą, kuris parodo kokios bus cheminių medžiagų (teršalų) koncentracijos vertės gyvenamojoje teritorijoje.
9.11.	Nepagrįstas.	Kauno RAAD 2014 m. birželio 9 d. raštu Nr. (ATTAS)-D2-1419 Dėl foninio aplinkos oro užterštumo duomenų, nurodė, kad duomenų apie 2 km spinduliu veikiančių objektų teršalų išmetimus į aplinkos orą neturi. Minėtame rašte nurodyta atliekant cheminių medžiagų (teršalų) sklaidos modeliavimą naudotis Santykinai švarių Lietuvos kaimiškų vietovių aplinkos oro teršalų vidutinių koncentracijų vertėmis. Minėto rašto kopija pridėta Ataskaitos XIII priede.
9.12.	Nepagrįsta.	Rengiant Ataskaitą buvo vadovautasi HN 121:2010, Lietuvos standartu LST

		EN 13725+AC:2006 „Oro kokybė. Kvapo koncentracijos nustatymas dinamine olfaktometrija“ bei Stacionarių taršos šaltinių skleidžiamų kvapų vertinimo ir valdymo modeliu (2013 m.). „Kvapų valdymo metodinės rekomendacijos“ nėra privalomos, jos yra rekomendacinio pobūdžio.
9.13.	Nepagrįsta.	Gyventojai savo subjektyvų požiūrį į UAB „Danplastas“ veiklą yra ne vieną kartą pateikę raštu ir žodžiu viešuose susirinkimuose, todėl papildomai apklausą daryti netikslinga. Gyventojų sveikatos duomenys saugojami asmens sveikatos priežiūros įstaigose ir pateikiami Higienos institutui statistinei analizei. Atskirų individualių duomenų analizė neatliekama, nes duomenys saugomi pagal „Asmens duomenų apsaugos įstatymą“.
9.14.	Nepagrįsta.	Kaip jau buvo minėta 9.9. p., meteorologinių duomenų rinkmeną už metus pateikė LHM, kuri turi visų Lietuvos stotelių duomenis. Už duomenų tikslumą yra atsakinga LHM.
9.15.	Nepagrįsta.	Vėdinimo įrenginiai vertinami, kai įmonė dirba įprastiniu režimu aplinkos veiksnių taršos aspektais, tačiau vėdinimo įrenginių efektyvumo nagrinėjimas nėra šios Ataskaitos nagrinėjimo klausimas, tai susiję su technologiniais aspektais ir nesusiję su SAZ ribų nustatymu.
9.16.	Nepagrįsta.	Vadovaujantis HN 121:2010 2 punkto nuostatomis, buvo paimti 6 kvapo mėginiai iš organizuotų taršos kvapais šaltinių.
10.	Dalinai pagrįstas.	Į argumentuotas pastabas atsižvelgta, Ataskaita pakoreguota.
10.1.	Dalinai pagrįstas.	Į pastabą atsižvelgta, turinyje 7.2. punktas Ataskaitoje pridedamas. Ataskaitos 4.2.2.1. lentelėje pateiktos visos įmonėje susidariusios atliekos. Dėl pateiktų duomenų patikimumo atsakinga pati įmonė. Pagal pateiktą įmonės informaciją, mediniai padėklai nėra nurodyti kaip naudojami, todėl Ataskaitoje nenurodomas nei šių padėklų kiekis nei tvarkymo schema.
10.2.	Pagrįstas.	Į pastabą atsižvelgta, Ataskaitoje 4.3.2.1. paveikslas pateikiamas.
10.3.	Nepagrįstas.	Ataskaitoje 6.1. lentelė yra pakomentuota.
10.4.	Nepagrįstas.	Ataskaitoje 6.1.1. ir 6.1.2. lentelės ir 6.1.1., 6.1.2., 6.1.3. ir 6.1.4. paveikslų pavadinimai atspindi tekste.
10.5.	Nepagrįstas.	Ataskaitos 6.4.5 lentelė yra pavadinta. Jos pavadinimas „Triukšmo ribiniai dydžiai nustatyti gyvenamųjų pastatų (namų) ir visuomeninės paskirties pastatų (išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties pastatus) aplinkai, išskyrus transporto sukeltą triukšmą (HN 33:2011).“
10.6.	Nepagrįstas.	Triukšmo modeliavimui taikyta oficiali įmonės darbo laiko (II pamainos) informacija: dienos (6-18 val.) ir vakaro laikotarpiai (18-22 val.). Taip pat pateikti triukšmo matavimo 2013 m. gegužės 23 d. rezultatai dienos ir vakaro laikotarpiu (Ataskaitos 42 psl.).
10.7.	Nepagrįstas.	Pateikta turima informacija apie gyventojų elgseną ir gyvenimą (Ataskaitos 7.1.1 lentelė 67 psl.), be to šie aspektai neįtakoja SAZ ribų nustatymo klausimų.
10.8.	Nepagrįstas.	Atlikti gyventojų geriamojo (šulinių) ir paviršinių vandenų tyrimus nėra prasmės, kadangi stireno koncentracija geriamajame ir paviršiniame vandenyje neregamentuoja joks teisės aktas. Atlikus tokius tyrimus išvadų apie ribinių verčių atitikimą ar higienos normų pažeidimus formuluoti netikslinga.
10.9.	Nepagrįstas.	Ataskaitos 4.2.2.1. lentelėje pateiktos visos įmonėje susidariusios atliekos. Už pateiktų duomenų patikimumą atsakinga taip pat ir įmonė.
10.10.	Nepagrįstas.	Ataskaitos 69 psl. 3.3, 3.9, 3.11 punktai nenagrinėjami, 69 psl. 4.1 ir 4.2

		punktai pateikti teisingai.
10.11.	Nepagrįstas.	Paašškinta Ataskaitos 16 psl. ir IV priedas.
10.12.	Nepagrįstas.	Ataskaitoje pateikti ne tikslai aplinkos veiksnų (oro taršos, kvapų, triukšmo) modeliavimo duomenys, bet ir atliktų matavimų rezultatai (oro taršos, kvapų, triukšmo).
11.	Nepagrįstas.	Ataskaitoje pilnai išnagrinėtas gyventojų, gyvenančių ūkinės veiklos poveikio zonoje, poveikis sveikatai (triukšmas, aplinkos oro tarša cheminėmis medžiagomis, kvapais). Atlikti dirvožemio, geriamojo ir paviršinio vandens stireno tyrimai. Darbuotojų poveikis sveikatai įvertintas atlikus profesinės rizikos vertinimą. Tiesioginio poveikio vartotojams nėra, todėl poveikis vartotojų sveikatai neanalizuojamas.
12.	Nepagrįstas.	NVSPL kreipėsi į Higienos institutą, kad pateiktų šalia UAB „Danplastas“ esančių vietovių sergamumo ir mirtingumo tam tikromis ligomis rodiklius. Gautas atsakymas, kad kaimo lygyje duomenų pateikti nėra galimybės, be to, dėl mažo gyventojų skaičiaus tose vietovėse sergamumo rodikliai yra statistiškai nepatikimi, todėl iš tokių duomenų negalima daryti jokių išvadų. Higienos instituto rašto kopija pridėta Ataskaitos IV priede.
13.	Nepagrįstas.	Ataskaitos 4.3.2. punkte nurodytos artimiausios sodybos, kurios ribojasi su įmonės sklypo ribomis. Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodiniuose nurodymuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. V-491 (Žin., 2004, Nr. 106-3947), nėra nurodyta koku atstumu nuo įmonės sklypo turi būti pažymėti gyvenamosios paskirties pastatai.
14.	Pagrįstas.	Į pastabą atsižvelgta, Ataskaitos 4.3.2.1. paveikslėlyje bus nurodytos artimoje įmonės aplinkoje esantys gyvenamosios paskirties pastatai.
15.	Pagrįstas dalinai.	Nurodytos Ataskaitos formuluotės patikslintos ir pateiktos kaip siūlymai SAZ ribų nustatymui.
16.	Nepagrįstas.	Ataskaitoje pateikta informacija skirta įvertinti aplinkos veiksnų poveikį sveikatai ir tuo pagrindu pateikti siūlymus dėl SAZ ribų nustatymo. Dėl epidemiologinių tyrimų tikslingumo žr. 12 punkte.
17.	Nepagrįstas.	Socialiniai, gyvensenos, psichologiniai veiksniai įvertinti pagal turimą informaciją, nustatyta kurie iš jų gali turėti tam tikros įtakos (pateikta Ataskaitos 7.1.1 lentelė, be to, šie veiksniai neturi įtakos įmonės SAZ ribų nustatymo klausimams.
18.	Nepagrįstas.	Ataskaitos IV ir V skyriuose pateikiama išsami apibendrinta informacija, susijusi su nagrinėtais aplinkos veiksniais ir šiuos veiksnius reglamentuojančiomis ribinėmis vertėmis, šios informacijos pagrindu pateikiamos išvados ir siūlomos SAZ ribos.
19.	Nepagrįstas.	Pateiktos išvados ir rekomendacijos paremtos Ataskaitoje išnagrinėtų aplinkos veiksnų nustatytomis (pagal atliktus matavimus) faktinėmis ir papildomai prognostinėmis (pagal atliktus aplinkos veiksnų sklaidos modeliavimus) vertėmis, kurios palygintos su ribinėmis vertėmis reglamentuojamomis higienos normų.